

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katel. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 39.

V Ljubljani, v soboto 16. februvarija 1895.

Letnik XXIII.

Načelo absolutne narodnosti.

Včeraj je stopila tudi nemška državna zbornica v vrsto tistih zadnji čas zborujočih postavodajnih zastopov, ki so pokazali vso svojo strupeno zagrizenost do Slovanov. Poljski poslanci so namreč nedavno zahtevali od vlade, naj vlada kaj stori proti društvu za pospeševanje nemštva v vshodnih markah. Znano je namreč, kako surovo pod varstvom vlade zatira to društvo Poljake in kako brezobzirno ponemčuje slovanske kraje.

Brzjav nam poroča, kako je odgovoril dne 15. t. m. pri posvetovanju o ministerstvu notranjih stvari minister pl. Köller: Minister naj odločneje zavrača to zahtevo in izjavlja, da država nikogar ne napada, pač pa hujskajo poljski časopisi proti nemštvu. Če zahtevajo Poljaki, naj se kaj stori proti udom imenovanega društva, češ da so strankarski, se mora ta napad na nemštvo najodločneje odbiti. Narodni ponos zahteva, da vsak Nemec povspešuje nemštvo v vshodnih markah. (Živahno odobravanje.) Poljaki naj se združijo z Nemci v složno delovanje.

Dotlé brzjavka. Zdi se nam potrebno, da posebej opozorimo na to odkrito izjavo krivičnega in nekrščanskega državnega in narodnostnega načela. Tisti duh, ki je uprizoril škandale v isterskem dež. zboru, ki se je pokazal v Trstu, ki preganja pravično stvar v Celovcu, ki je izgnal slovenske poslance iz Gradca, se kaže tudi tukaj. Sovraštvo do slovanstva, ki se opravičuje z „narodnim ponosom“ — je značaj tega duha. Do „absolutne narodnosti“ se že še povspno liberalci, a — do pravičnosti nikedar. Ta je brez krščanskih načel nemogućna. Mi

Slovenci smo vzlasti izgubljeni, če se ne oklenemo z vso silo krščanskih načel. Učimo se!

„Notarijat“.

Na neresnično pisarenje „Narodovo“, da „Slovenec“ v zadevi glede notarijata — beži, ker ne ve imenovati imen notarjev, ki sta proti sklepu notarske zbornice računala pristojbino za legalizacijo po 30 kr. reci trideset krajcarjev kakor „Narod“ piše, izjavili smo v „Slovenecu“, da smo naznanili imena g. odposlanca notarske kamore ter da jih, varujoč čast notarskega stanu, nismo objavili v listu. „Narod“ o tem seveda molči in le pravi, da smo notarsko zbornico zopet napadli hribovsko in surovo. Potem „Narod“ sklepa: „Da s takimi ljudmi ni mogoče stvarno razgovarjati se o resnih stvareh, kakor je notarijat — se je tu zopet pokazalo.“

No, da se mi glede notarijata ne bomo razgovarjali z notariji, to je popolno umevno, kajti kedor je osebno angažiran, or o tem le pretežno sodi nepristranski.

Sploh pa moramo konstatovati, da namen naš glede vprašanja o notarijatu ni ničesar drugega, kakor delati zato, da se notarijat podrži v smislu Peitlerjevega predloga. Mi nimamo nič zoper notarski stan, mi nismo, dokler se ni od nas uradno odločno zahtevalo, navedli nobenega slučaja o posameznih notarjih, in še tedaj smo varovali njih čast da vzklik izzivanja nismo imenovali v listu nobenega imena. Kako sovraštvo proti notarjem nam očitati, to se pravi vso stvar zavijati in iz stvarnih razgovorov tirati jo v osebni kolovoz.

Trdimo pa še vedno, da je bilo pismo notarske kamore nedostojno, ker se nam v uradnem pismu očita, da gradimo notarski stan.

„Narod“ pravi, da sta omenjena notarja računala za legalizacijo 100 gld. pristojbino 30 kr. „reci: trideset krajcarjev“ in dostavlja „sicer po zakonu popolno opravičeno“. Popolno pa zamolči, da sta s tem prelomila sklep notarske zbornice.

Ker pa so „Narodu“ sklepi bagatelna stvar in ker poklada važnost le na denar in ker mu krajcarji ne imponujejo, zato mu danes postrežemo z goldinarji.

Neki notar na Kranjskem je računil stranki ob neki priliki 1796 gld. 50 kr. Vsled pritožbe pa mu je bilo vsled uradnega odloka od stranke plačanih le 619 gl. 61 kr. Torej je zahteval neopravičeno — 1176 gld. 89 kr., reci: tisoč sto in šest in sedemdeset goldinarjev 89 kr. več kakor mu je šlo. — Ta jedin slučaj zadostuje za tisoč drugih. In tako ravnanje zagovarjati, to je naravnost vnebojpijoče krivica, kij se godi narodu. Zato pa nas od njegove obrambe ne pripravi nobena interpelacija, noben napad, najmanj pa „Narodove“ psovke!

Polna glava — prazno srce!

(Govoril v deželnem zboru posl. V. Pfeifer.)

Iz § 8. letnega poročila razvidimo, da se leto za leto gradijo nove šole, obstoječe pa razširjajo, s tem pa troški vedno in vedno naraščajo. Da se širi ljudski pouk in omika v najširše kroge, je gotovo plemenita, opravičena želja in težnja, vendar pa se mora širiti ta omika po potrebi in po gmotnih sredstvih našega ljudstva, zlasti sedaj, ko vedno bolj gineva blagostanje v naši deželi.

Treba torej, kakor se je poudarjalo pri zadnji razpravi normalnošolskega zaklada, previdnim biti pri snovanju in razširjanju šol.

LISTEK.

Dva junaka.

(Priobčil Ž.)

Kakor ste razvideli, gospod vrednik, iz moje študije, priobčene v „Slovenec“ od 11. t. m. — per parenthesis bodi rečeno, da je povzročila, kar nikakor ni bil njen namen, popolno revolucijo v možganih g. y: poroča se mi namreč od prijateljske strani, da je omenjeni gospod prav resno začel študirati zgodovino francoske republike in na podlagi teh svojih proučevanj prišel do sklepa, da ima vse potrebne lastnosti za predsednika... Le nekaj ga moti. Kaj, ko bi ga zabodli, kakor Carnota, in on bi vendar tako rad še dolgo časa užival dobrote te zemlje. Ko bi le vedel, da na onem svetu tudi jedó kapune, piščeta, i. dr. — Kakor ste toraj razvideli iz tega spiska, pečam se posebno rad z visokostojnimi osebami, n. pr. s predsedniki ali bodočimi župani, itd.

Tudi danes sem komaj premagal skušnjavo — ali nekaj drugega mi že nekaj dnij sem teži srce. Imel sem namreč čudne, prečudne sanje... Gospod vrednik, Vas skoro gotovo smem prištevati oni vrsti ljudij, ki za sanje in njihova razlaganja nimajo drugega, kot zaničljiv posmeh. Ne tako sebe... Vi majete z glavo? Oprostite, ali —

Toda, pustiva mogočo kontrovezo, ki bi se o tej stvari razvila mej nama, Vi pa, gospod vrednik, pazno poslušajte moje sanje in potem objektivno sodite...

... Bilo je v letu — zdi se mi — 3000 po Kr. rojst., ko sem jasnega zimskega dneva sklenil ogledati si zbirke našega muzeja. Kaj mislite, kdo mi je dal na razpolago svoje spremstvo? Nihče manjši, kakor ekscelena baron Schwegel... Zelo sem se začudil, ko mi je drage volje ponudil svojo pomoč, in nisem si mogel kaj, da ne bi tudi z besedami dal duška svojemu začudenju...

„Gosp. Ž.“ — dejala je ekscelena sicer uljudno, vendar nekoliko pikirano — „svetovno znano je, da na povelje svetovnega zidarja smrt še tisoč in tisoč let nima oblasti nad menoj — v priznanje zaslug, katere sem si pridobil za razvoj Rudolfinuma... Cast mi je!“

S temi besedami se je poslovil od mene, jaz sem pa ostal sam v velikanskih nepreglednih dvoranah, sam, brez vodnika, brez pomoči...

Slednjič sem zašel v arhiv. Skozi visoka okna padali so na stare listine, ki so ležale na mizi, čisti osoji solnčni in zlatili bliščeče se pisalno orodje. Pred kratkim je moral tukaj nekdo še delati. Spoznal sem to po skoraj še mokrem črnilu na spisu, katerega sem še mokrega vzel v roke. Pogledal sem naslov: „Ivan Silni in Ivan Močni, prinos k zgodovini slovenske republike...“

Žalibog, jezika nisem mnogo razumel. Marsikaj bi bil rad zvedel, n. pr. ali je bil prvi predsednik znanec moj — gosp. y — in ali je umrl naravne smrti. Toda slovenščina se je strašno izpremenila, le naslednjo dogodbo sem z velikim trudom in naporom izvedel iz omenjenega rokopisa... Bog ve, ali sem prav razumel? Čujte, gospod vrednik:

Zavladale so nekda velikanske stiske po deželah slovenskih. Politiki — katerih tudi v onih časih ni nedostajalo, — ubijali so si modre glave in se na vse mogoče načine trudili, da bi odvrnili vnanje nevarnosti, katere so od vseh strani pretile dotlej mogočni državi. Tudi v notranji upravi bilo je marsikaj gnjilega, ljudstvo je bilo nezadovoljno in povsodi je vrelo. Tako so n. pr. tudi advokatje začeli zahtevati eksistenčni minimum etc.

Toda rešitve ni bilo od nobene strani temni hudourni oblaki, kopičili so se vedno bolj na jasnem nebu, ki je dotlej zrlo na prijazne poljane, na mogočne gore naše, in vsak čas je bilo pričakovati nevihte, ki bo popolnoma uničila spomin slovenskega imena...

„Kje so časi, kje so dnevi, ko so še slavni Ivani gospodarili v Ljubljani!“ zdihovali so nesrečni potomci naši. Dvornih svetnikov tudi ni bilo več — le ekscelena Scowegel bi bil znal pomagati. Ali revež ni smel več politikovati, ker je baje že svoj čas s tem napravil dosti nesreče na Slovenskem, in bi smrt

da se mi ne bo očitalo, da jaz nisem šole, ljudske šole, ako se ne morem pono navduševati za vspehe novodobne šole in za bremena, katera so šolske postave in naredbe naložile in še dandanes vedno naprej nalagajo davkoplačevalcem in če si prizadevam, za to skrbeti, da bi se olajšala sedanja težka bremena.

Če bi se predelal učni učrt in vpeljal poldnevni pouk na deželi, kakor sem to v svojem govoru dne 25. aprila leta 1893 v tej visoki zbornici razpravljal, olajšala bi se bremena in pouk ne bi trpel, namreč pouk, kolikor ga po mojih mislih spada v ljudsko šolo.

Vsaj mi stareji vemo iz lastne skušnje, da smo v otroških letih v štirih urah dnevnega pouka se naučili gotovo ne manje, nego se naučé sedaj v šestih urah na dan. Sicer nismo imeli toliko predmetov na dan, nismo bili tako univerzalno učeni, kakor so sedanji šolarčki.

Prepričal sem se sam, da n. pr. učenci v sedanji ljudski in meščanski šoli dobro odgovarjajo iz domače zgodovine ali celo iz astronomije, da jim račun $\frac{x+y}{a+b}$ gladko tekó, da pa večkrat prostega življenju potrebnega računa ne zmorejo.

Torej gospoda, kaj pomaga ta $x+y$ in vsa astronomija, če pravega temelja ni, ali ni vse to zidano v zraku? Ali ni tudi ta omika nekako zračna, če otrok večkrat tega ne vé, kar vsak dan potrebuje?

Jaz se ne čudim starišem, če so pri svojem zdravem praktičnem smislu večkrat jako nezadovoljni s to šolo in se čujejo glasi, da vspehi te šole nikakor niso razmerni z velikimi troški.

Pri vsem tem, da se pri nas veliko uči (kakor bi stari Rimljani rekli: „multa“ namesto „multum“), polni se preobloženi mladini glava, razvija se um, ali — srce ostaje prazno.

Vemo pa, kako željno vzdihujejo mnogi najboljši možje raznih narodov ravno po omiki srca in poudarjajo, da smo pali v žalostni ekstrem, da delamo za glavo vse, ubogo malo pa za srce.

Tu ima šola pred seboj veliko nalogo, katero izpolni, če stariši, cerkev in šola delujejo v medsebojni slogi.

Menim, da trezno misleč rodoljub mora priznati potrebo take sloge, da dom in šola skupaj delujeta, da šola ne podira, kar zida dom, in nasprotno!

Jaz rad priznavam, da ima šola, da imajo učitelji najboljšo voljo in najboljše namene, ali ne morem si prikrivati, da se dosežajo ti nameni dandanes težje, kakor je to bilo prej.

Ako namreč pogledamo učni načrt prejšnjih časov, nahajamo v njem le malo predmetov: veronauk, brati, pisati, računati. V sedanjem načrtu pa imamo poleg imenovanih predmetov še zemljepisje, zgodovino, naravoslovje itd.

Ljudska šola gotovo nima namena, da bi od-

gojevala učenjake, dovolj je, če se kakor v prejšnjih letih otroci naučé pravilno brati, pisati in računati, za višjo odgojo pa naj skrbé strokovnjaške kmetijske, obrtne, kupčijske in srednje šole. Če bi se omejilo število predmetov v smislu prejšnjega načrta za ljudske šole, bi zadostoval poldnevni pouk.

Tem pa bi se v okoliščinah potrebi, da se vedno zidajo nove šole in razširjajo obstoječe.

Torej bi bil poldnevni pouk tudi v gmotnem oziru davkoplačevalcem na korist.

Na Stajerskem, če sem prav poučen, nameravajo iz teh ozirov vpeljati poldnevni pouk. Jaz ne umejem, zakaj bi se to tudi pri nas ne uvedlo vsaj za poskus.

Ko bi se pokazalo, da tem potom dobra reč trpi, vsaj se potem zopet prenapredi.

Zalibog, kakor je že razpita naša država kot država neverjetnosti, namreč država, v kateri se tudi očividne pomote, napačne postave itd. ne odpravijo, samo zaradi tega ne, da bi se ne reklo, da tisti, kateri so kake postave in naredbe sklenili, niso bili modrijani prve vrste; ravno to velja tudi gledé šolstva.

Na vse mogočne načine poje se slava novim šolskim naredbam, akoravno so mnogi teh slavopevcev prepričani, da marsikatera šolska naredba je reforme potrebna. Ali moderno je danes, da se hvali takó imenovana nova šola in gorje tistemu, kateri te novejšie pridobitve liberalne „čre“ ne hvali.

Morebiti bi se mi ugovarjalo, da sem Horacijev „laudator temporis acti“, ali temu ugovoru nasproti poudarjam, da je stara šola odgojila može, ki se svetijo kot zvezde na nebu učenosti, imen, mislim, mi ni treba navajati, znana so vsem Slovencem; ta šola dajala je temeljitega znanja in blaženja srca.

Ali pa ima novodobna šola boljnjih vspehov do sedaj, ko se otroci že v prvi mladosti učijo zgodovine, zemljepisja, naravoslovja itd., meni ni znano. Te moje besede izvirajo iz iskrenega prepričanja, nikakor pa nisem mislil, da bi žalil kak stan ali posameznika. Spoštujem tudi nasprotno prepričanje in vem, da se resnica in napredek pospešujeta le, če vsestransko presojamo stvari, slišimo glasove „pro“ in „contra“ in potem ukrenemo to, kar se nam po najboljšem prepričanju zdi najbolje.

Sprožil sem te opazke, ker mi je blagostanje in praktična omika ljudstva jako pri srcu in se veselim, če bi v težkih teh časih prihraniti mogli davkoplačevalcu kak krajcar in bi to ne bilo na škodo omike in otrok, najlepše nade našega naroda.

Kranjski deželni zbor.

(XIII. seja dne 13. febr. 1895.)

(Konec.)

Predno se je o lovskem zakonu pričela nadrobna razprava, oglasi se deželni predsednik priporočujoč, naj se prvotni vladni načrt vzame kot podlaga, kajti sicer si pridržuje varovati vladno stališče nasproti novemu načrtu.

Poročevalec dr. Tavčar obširneje odgovarja dr. Zitniku, da je sploh nemogoče skleniti tak zakon, ki bi ugajal lovskemu zakupniku in kmetovalcu. Odsek se je, kolikor mogoče, oziral na prošnje kmetovalcev, a vsaki malenkostni želji ni mogoče ustreči sicer pa je odsek povsod varoval avtonomno stališče dež. odbora in deloma občinskih zastopov.

Nato se je pričela nadrobna razprava. Pri paragrafu 42, ki se glasi: „Deželna vlada dogovorno z deželnim odborom določi po ukaznem poti prepovedane lovske čase za tiste lovne živali, za katere je določitev takšnih časov potrebna zategadelj, da se ohrani lovskim razmeram dežele primerna množina divjačine, oglasi se poslanec Povše ter predlaga da se namesto tega paragrafa vsprejme § 48 iz načrta dež. odbora, ki določa, da deželni zbor s posebnim zakonom določa prepovedane lovske čase ne pa dež. vlada dogovorno z dež. odborom. Poročevalec odgovarja, da je tudi po tem načrtu dovolj varovano avtonomno stališče. Predlog posl. Povšeta je bil z večino odklonjen.

Pri § 45, ki določa, da deželna vlada sme s poprejšnjo pritrditvijo dež. odbora lov na določene vrste divjačine na čas največ dveh let ustaviti, zahteva deželni predsednik, da naj vlada sama brez pritrditve dež. odbora prepoveduje lov na posamezne živali.

Baron Schwegel podpira to zahtevo dež. vlade, toda pri glasovanji je bilo z večino sprejeto besedilo upravnega odseka.

Pri § 50, ki določa, da se od časa, ko začne žito zoreti, do končane žetve ali trgatve brez posebnega dovoljenja zemljiškega posestnika na dotičnem polji in vinogradih ne sme loviti ali goniti, oglasi se poslanec Pfeifer, rekoč:

Kot posestnik sem neprijatelj požrešnemu zajcu in bojim se, da bode lov jako škodljiv novim trtnim nasadom, če bodo lovci smeli gospodariti po vinogradih. Vsak vinorejec ve, kako lahko se odtrga cepljena mladika, če se je le količkaj nerodno dotakne. Nasaditev novih vinogradov stane veliko truda in denarja, dokler more prvič brati v novem nasadu. Ko pa bi še lovci s psi smeli loviti po novih vinogradih, bil bi vinorejec izročen na milost in nemilost veselim lovcom. Vsak gospodar gotovo nerad vidi, če mu tuji ljudje hodijo po njivah, koliko bolj ga mora boleti, če vidi, da v svojo zabavo lovci uničujejo mnogoletni in dragi trud. Zato nasvetuje k § 50 dostavek: „Po trtnicah in novih nasadih s požlahnujenimi še ne rodechimi trtami se sploh ne sme loviti.“

Poslanec Lavrenčič toplo priporoča gorenji dostavek, toda pri glasovanju ni bil sprejet.

Paragraf 62. določa, da se ob nedeljah in praznikih v bližini cerkvâ in drugih za duhovna opravila namenjenih krajih ob času, ko je cerkveno opravilo, ne smejo napravljati lovi.

Posl. Povšek temu paragrafu nasvetuje dostavek: „Ob nedeljah in praznikih pa je lov z gojnjači sploh prepovedan.“

takoj iztegnila koščeno svojo roko za njim, ko bi zopet posegel v javno življenje.

Ali Slovenci so bili takrat srečnejši, kot mi dandanes. V kritičnem trenutku vстал je dotle malo razumljeni politik Ivan Mogočni in pokazal rešilno pot.

„Gospoda slavna!“ — donela je mogočna njegova beseda v državnem svetu — „gospoda slavna, poslušajte me... Naša oblastva naj spisujejo svoje akte z višnjevo tinko, in ne z rudečo, kakor se je to godilo dosedaj. Ali ne veste, gospoda slavna, da rabijo rudečo tinko samo naši nasprotniki?“

Odvéč bi bilo, gospod vrednik, da bi opisaval triumpfe, katere je sedaj slavil Ivan Mogočni. Banketi, častne diplome itd., vse še kakor danes. Le toliko naj opomnim, da je sedaj, ko so slovenska oblastva zopet začela pisati z višnjevo tinko, zopet posijalo solnce sreče, neskaljene sreče na zemlje slovenske — —

Ali nekaj ne morem zamolčati. Ivan Silni — tudi veljavna oseba — ki je dosedaj veljal za boljšega politika, kakor Ivan Mogočni, ni mogel prenašati, da se rešilna misel ni rodila v njegovi glavi. Postajal je od dne do dne bolj melanholičen in čez nekaj tednov solzila se je vsa Slovenija, ko so blizu Visokega v poljanski dolini pokopali Ivana Silnega — samotarja!

Ivan Mogočni pa je bil vsled tega udarca tako prestrašen, da se je tudi on zbal za svoje življenje; zato je šel med zavarovalce življenja. Na tem polju

si je stekel nevenljivih zaslug za domovino; dobot njegovih zvezda obsevala je vso Slovenijo, vzlasti je cvetela nekdanja tužna Istra, katero je z zavarovanjem rešil njenih tujih nasilnikov. — —

V življenji.

Spisal T.

— — Ako je res, da stopi človeštvo slednji dan korak proti popolnosti, tedaj se vresničijo tudi naše ideje, in treba je samo skrbeti, da se to zgodi čim prej... Kje je popolnost, če ne v enakosti stanov, kje je sreča, če ne v svobodi? Ali moreš mirno živeti, ko tako bridko čutiš gospodarjevo nasilstvo? Ali ti ne zagrené vsako veselje besede duhovnikove, ki te lahko obsodi za zdaj in za zmirom, če se mu ljubi? Gospodar imá tvoje teló, duhovnik imá tvojo dušo! Kaj pa ostane tebi?... Človek si, kakor oni, in ko bi tudi ne imel nikakih prednostij pred njimi, nikdo nima pravice, da ti krati svobodo... V prah z nasilstvom!

Bral sem ta novodobno navdušeni članek v nekem političnem listu, in pisal ga je Tone Málnar...

Sedeli smo v gostilni „pri raku“. Nam nasproti so pri mizi pili in razgrajali delavci. Deliš jih lahko v tri kategorije: prvi, z navadnim, resnim izrazom na obrazih, so se prišli pokrepčat po delu; drugi,

ki jih lahko spoznaš na motnih očeh in sesušenihih licih, so tisti, ki zapijó takoj zasluženi denar; tretji, zabuhlih obrazov in rdechih očij, delajo samó časih, pijo pa zmirom... In ti so najbujši socijalni demokrati. Naravno! Kajti kakšna imenitna prekucija donese časih dobička takim ljudem, ki drugače ne znajo pridobiti denarja, ali pa so prezanikerni.

„Tristo vragov!“ zavpije pijan človek nenavadno premetenega pogleda, „če nam ne dajo pravice zlepa, vzamemo si jih zgrda! Kaj niso storili tako tudi drugod? Vi pa ste šleve, ki ne znate družega, kakor piti in kleti... Če ti tišči gospodar koleno na prsi, pa kolneš; in ko te spusti, greš v krčmo, da se mu pijan spet zvrneš pod nogo... Prav vam je!“

Ko izgovori, začuti na rami mehko roko. Ozre se, in njegova žena stoji poleg njega.

„Prosim te, pojdi domú; otroci jokajo, ker so lačni; daj, da jim kupim kruha...“

Od sramote in jeze zarudi delavcu zabuhli obraz.

„Poberi se! Hitro!“

„Ti veš, da zmrzujemo in stradamo, in danes si zaslužil... Lepó te prosim, pojdi z mano!“

„Ven, če ne...“

In že vzdiguje roko.

„Ali se ti ne smilijo otroci, če poginejo?“

„Pa naj!“ — —

„Kdo je to?“ vprašam svojega prijatelja.

„Tone Málnar.“

Poročevalec dr. Tavčar ugovarja temu dostavku, češ, da bi bil vsled te določbe lov ob nedeljah sploh nemogoč. Sicer pa gredo lovci po poročevalčevi trditvi zjutraj k sv. maši in potem še le na lov, ki je ravno ob nedeljah nekaj posebeu vzvišenega.

Ob jednom pa se dr. Tavčar prav po nepotrebi izpodtika nad verskim prepričanjem posl. Povšeta, kajti taka hudomušna opazka je pri resni obravnavi popolnem neumestna in za dotičnika žaljiva.

Pri glasovanju je bil dostavek posl. Povšeta s 14 glasovi proti 13 odklonjen. Za predlog Povšeta so glasovali vsi konservativno narodni poslanci, in z njimi še dr. vitez Bleiweis, Hribar, Klein in Murnik. V večini so za jeden glas ostali „narodni“ poslanci z Nemci.

§ 68 načrt se glasi: „Škode po divjačini storjene na sadnih, sočivnih in cvetličnih vrtovih, po drevesnicah in na posamezno stoječih mladih drevesih samo tedaj ni povrniti, kadar se dokaže, da je posestnik za varstvo poškodovanih objektov opustil takšne naprave, katere so vsled svojega svojstva dejansko primerne pod navadnimi okolnostmi za braniti škodo po divjačini.

Poslanec dr. Žitnik naglašja, da je ta najvarnejši paragraf za kmetovalca. Kako in s čim naj zavaruje drevesca, ko ne pomaga nobeno dosedaj rabljeno sredstvo. Ali naj obzida vsako drevesce posebe? In kdo in kako bo razsojal, ali so bile varstvene naprave dejansko primerne? Zato nasvetuje, naj se paragraf tako-le glasi: „Oškodbe po sadnih, sočivnih in cvetličnih vrtovih, po drevesnicah in na posamezno stoječih mladih drevesih mora lovski upravičenec povrniti, naj so bile poškodovane reči zavarovane ali ne.“

Deželni predsednik naglašja, da bi bila ta nasvetovana določba vendar prestroga za lovca.

Dr. Papež nasvetuje, naj bi se zadnji odstavek tega paragrafa glasil, če ne obvelja dr. Žitnika predlog, tako-le: „... ako posestnik opusti vse v kraju navadne naprave, s katerimi dober gospodar zavaruje take objekte.“

Po poslancu Žitniku nasvetovani paragraf je ostal v manjšini, z večino pa je bil sprejet dostavek dr. Papeža.

Pri § 71. nasvetuje poslanec Ark o dostavek: „Kadar se ceni škodo, katero je napravila divjačina na sadnem drevju in gozdnih nasadih, naj se vpošteva starost nasada, kakovost dreves in dobo rašče do časa užitka.“

Predlog tudi ni obveljal. Ostali paragrafi so bili vsprejeti brez ugovora.

Konstatujemo, da je večina takozvane „narodne“ stranke dosledno glasovala z Nemci proti konservativno-narodni stranki.

Konečno je poslanec Grasselli v imenu odseka za letno poročilo poročal o odstavku letnega poročila: „Osebnosti in različne stvari.“

Pri tej točki poslanec Hribar obžaluje, da se je pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu napravil samo nemški in italijanski napis, in da se trgovinsko ministerstvo ni oziralo na veljavo tudi slovenskega jezika.

Konec seje je bil ob 7. uri zvečer.

(XIV. seja, dne 14. februarja 1895.)

Pričetkom seje obžaluje deželni predsednik, da do začetka seje niti predložen ni dnevni red, dasi § 16 opravnega reda zahteva, da se predsedniku c. kr. vlade naznani dan in ura seje ter ob jednom določje izvod dnevnega reda.

Deželni glavar odgovarja, da je on v pravem času naznani dnevni red ter izročil spisan dnevni red dotičnemu g. uradniku, sam pa ni dolžan nositi dnevnega reda v tiskarno ter hoditi ponj.

Poslanec Stegnar poroča o deželnem muzeju ter v imenu odseka za letno poročilo izraža željo, naj bi se prej ko mogoče vredile zbirke v muzeju ter izvršila reorganizacija dež. muzeja.

Poslanec dr. Tavčar ostro kritikuje sedanje razmere v muzeju. Posebno mu ni po volji, da se v poročilu govori o predzgodovinski fabrikaciji železa na Kranjskem in o čolnu ki se je našel na barji na posestvu dr. Koslerja. Tudi se mu zdi neumestno, da poročilo govori edino o listu „Argo“, iz katerega je razvideti znanstveno delovanje v muzeju.

Poslanec dr. Papež kot poročevalec deželnega odbora odgovarja predgovorniku da je poročilo postavil gospod kustos dež. muzeja.

Baron Schwegel istotako naglašja nujno potrebo reorganizacije deželnega muzeja.

O šolstvu dalje poroča poslanec Stegnar. Poslanec Pfeifer govori pri tej točki. Besede njegove objavljamo na drugem mestu.

Poslanec Hribar najprvo odgovarja predgovorniku, češ, da so njegove trditve pretirane. Na to zahteva, naj se ne ustanovi posebna šola na Berniku, temveč razširi sedanja štirirazrednica v Cerkljah. Dalje očita dež. odboru, da je enostransko postopal pri imenovanju članov c. kr. okr. šolskih svetov. Deželni glavar mu odgovarja, da se kaj takega ne more očitati dež. odboru, kajti oziral se je v prvi vrsti na šolnike. Da imenovanje ni bilo enostransko, dokazuje to, ker je dež. odbor zopet imenoval več članov, ki se ne prištevajo h konservativno-narodni stranki.

Dalje poslanec Hribar stavi naslednje predloge:

I. Na nemški deški in dekliški ljudski šoli v Ljubljani upeljati je s šolskim letom 1895/6 od tretjega razreda nadalje slovenski jezik za obvezni učni predmet za vse učence, oduosno učenke brez izjeme. Deželnemu odboru se naroča, naj pri c. kr. deželnem šolskem svetu takoj stori potrebne korake za izvedbo tega sklepa.

II. Deželnemu odboru se naroča, naj se takoj obrne do c. kr. deželnega šolskega sveta z zahtevo, da se s šolskim letom 1895/6 ali najkasneje s šol. letom 1896/7 vpelje na nižjih štirih razredih c. kr. državne višje realke v Ljubljani in na vseh razredih c. kr. gimnazij na Kranjskem slovenščina kot obližatni učni predmet za vse dijake brez razločka.

III. Deželnemu odboru se naroča:

1. naj pri c. kr. deželnem šolskem svetu neutegoma in z vso energijo stori potrebne korake, da se po mogočnosti že z bodočim šolskim letom, najkasneje pa s šolskim letom 1896/7 na c. kr. gimnazijah v Ljubljani in v Novem Mestu vpelje v petem razredu slovenski učni jezik za verouk, latinščino, matematiko in naravoslovje;

2. naj takoj stopi v dogovor z gospodi profesorji, ki so usposobljeni za spisanje učnih knjig za gorenje štiri predmete, potrebnih za pouk v petem in šestem gimnazijskem razredu, ter jih naprosi, naj se spisavanja teh knjig lotijo neutegoma za nagrado, ki se ima dogovoriti;

3. naj se pisateljske nagrade za izdavanje teh knjig porabi v ta namen dovoljeni kredit; ko bi pa ne zadostoval, naj v prihodnjem zasedanji stavi za povišanje istega primerne predloge.

IV. C. kr. deželna vlada se naprosi, delovati pri c. kr. učnej upravi na to, da se za malo gimnazijo ljubljansko, umeščeno v prostorih, ki so v pedagoškem in zdravstvenem oziru popolnoma nedostatni, sezida novo, potrebam in zahtevam sedanjega časa odgovarjajoče poslopje.

Poslanec dr. Schaffer se načeloma ne protivi prvemu ni drugemu predlogu ter nasvetuje dodatno:

„Oba v današnji seji stavljeni predloga glede poduka v drugem deželnem jeziku se izročata dež. odboru znaročilom, da ju temeljito pretresa in v prihodnjem zasedanji stavi primerne predloga.“

Poslanec dr. vit. Bleiweis naglašja, da dež. zbor lahko sklene, kar hoče, toda dež. šol. svet obrača po svoje. Zato, Lasciate ogni speranza!

Pri poročilu o vinarški šoli na Grmu predlaga poslanec Hribar: Dež. vlada se naprosi naj na merodajnem mestu opozarja na škodo, katero je vinska klavzula našemu vinorejcu že provzročila, in na nevarnost, katera istemu preti v bodoče, vzlasti vsled nepoštenih manipulacij vinskih uvoznikov, in naj zlasti naglašja, da bi razveljavljenje v § 5 III. B. konečnega protokola k trgovski pogodbi z Italijo iz l. 1891. bilo v interesu vinorejstva kranjskega in avstrijskega sploh.

O dovolitvi najetja posojila za mesto Ljubljano v svrhu električne razsvetljave v imenu fin. odseka poroča poslanec Hribar. Ta naprava se je obširno opisavala v domačih listih, zato objavimo samo sklep, ki se glasi:

Deželnemu stolnemu mestu Ljubljani se dovoljuje za zgradbo električne naprave za razsvetljavo in prenašanje sil najetje posojila do najvišjega zneska 400.000 gld. To posojilo je amortizovati v 42 letih in anuitete za obrestovanje in amortizovanje ne smejo presežati 5-25%, na leto. Za varnost posojila sme mestna občina Ljubljana zastaviti električno napravo samo in ako treba tudi jamčiti s

tem, da sklene v pokritje primerno doklado na direktne davke.

S tem je bila seja končana, ker so imeli potem dolge seje razni odseki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. februarja.

Poročilo iz dalm. dež. zboru. Dne 28ega januarja je interpeloval vlado Biankini, zakaj so tako pogosto zaplenjeni neodvisni hrvatski listi, kadar kritikujejo delovanje deželnega zbora. Vukotić je predlagal resolucijo, da se prosi na Najvišjem mestu za pomiloščenje ubeglih kotorskih ustajnikov z l. 1881. Potem je prišel na vrsto predlog Biankinijev, da se uvede hrvaški jezik v navtiških šolah. Posl. Salvi in Beljak sta zagovarjala laščino kot najboljši pripomoček zoper naraščajoči upliv nemščine. Sprejet je bil predlog, da se izroči ta zadeva odseku petih mož, ki naj poročajo tekom prih. tedna. Nasajevanje tobaka se bode dovolilo v severnem delu Dalmacije in na bližnjih otokih. — 30. jan. se je sprejel Perić-ev nasvet o ravnavi potokov na imoškem polju. Vladni zastopnik obljubi ostrejšo postavo radi ohranitve starin. Ljubić-evemu predlogu, da se prepove izvažanje starin iz trojedinega kraljevstva, so tudi pritrdili. — 31. jan. se je nadaljevala razprava o šolskih zadevah. Vladni referent Vuković je povdarjal pred vsem napredek v ljudskih šolah. Teh je sedaj 351 in obiskuje je skoraj polovica dečkov. V kratkem hočejo uvesti mešane šole, da bodo deležne šolskega poduka tudi deklice. Ker nimajo višjih dekliških šol, nameravajo razširiti pripravnico, kjer se bodo učile učenke gospodinjstva. V povzdigo poljedelstva bodo pomnožili število tečajev za prosti poduk v kmetijstvu. Posl. Vidović pogreša v poročilu zastopnikovem pojasnila, zakaj se opušta poduk v laščini in Bjelanović očita, da se goji v dalmatinskih šolah politično strankarstvo. — Dne 1. februarja. Vladni zastopnik odgovarja Bjelanović u, da vlada ne trpi političnih izgrediv. Glavni kritik vladnega poročila je bil Biankini. Kljub visokim šolskim nakladam je še nad 50 odstotkov otrok brez rednega poduka. Učiteljske konference hoče dobiti vlada pod svoje nadzorstvo in bi rada videla samo vsako tretje leto te učiteljske shode. S tem hoče prikrajšati učiteljem prostost, mesto da bi jim zboljšala plačo. Dekliška šola v Spljetu mu ne ugaja. Take meščanske šole so naravne po nemškem kraju. Ljubša bi mu bila strokovna šola, podobna oni v Zagrebu. Za ljudske šole predlaga dvoje vrste berila: s cirilskimi in latinskimi črkami, da bode konec zmešnjavam. Vladni zastopnik je zavračal napade in očitanja Biankinijeva kot neosnovana. Pomagala sta mu Srba Bjelanović in Zore. — Dne 4. febr. je napadal v svojem govoru Biankinija posl. Borčić, poročevalec finančnega odseka. Ni mu ugajal noben nasvet Biankinijev. Splošno je skrbel, da se je prikupil Italijanom in Srbom. Zahteval je, naj se podučuje laški jezik kot obvezni predmet na učiteljskih pripravnicah: „jer da to služi našim učiteljem i za višu kulturu“. Glede učiteljev je pripomnil, da so največkrat kaznovani radi tožb domačih župnikov. Posl. Biankini je na to odločno zavrnil Borčić-ovo sumničenje duhovščine. Ker se mu je pritrjevalo na galeriji, moral je poslušalce podpredsednik pozvati k redu. Pri glasovanju so se sprejeli vsi predlogi radi šolskega zaklada. Sklenilo se je: 1. prositi naučno ministerstvo dovoljenja, da bodo samo vsako tretje leto učiteljske konference; 2. država naj poviša svoj šolski prispevek iz 41,654 gld. na 100.000 gld; 3. naj skrbi deželni šolski svet, da se bode z l. 1895/96 odprla dekliška meščanska šola v Spljetu. Poslanec Zore predlaga, naj se spremeni v Dubrovniku deška meščanska šola v dekliško, ker ne zadošča zahtevam. Biankini-ju bi bil ljubši ženski licej in stavi o tem svoj predlog, katerega so vsi sprejeli. — Dne 6ega februarja sporoči vladni zastopnik posl. Borčić-u, da so že natisnjene menjice s hrvaško-srbskim tekstom. Glede učiteljskih plač so vpeljali tri razrede, s 500, 450 in 400 gld. (v mestih 700 gld.) s priklado za stanarino učiteljem, voditeljem (v Zadru in Spljetu 40 odstotkov, drugodi 20 odstotkov in 15 odstotkov od plače). Posl. Perić se je jako potegoval za učiteljski stan in zahteval, da se še bolj povišajo plače. Sprejet ni bil njegov predlog, ker bi imela dežela potem nad 20.000 gld. več stroškov.

Za splošno volitveno pravico bo sedaj po celi Avstriji pred otvoritvijo državnega zbora še veliko socijalno-demokr. shodov. Večinoma se bodo

vršili jutri dné 17. t. m. V ponedeljek bodo štajerski socialisti privedli take shode v Gradcu, Voitsbergu, Kirchschlagu, Mariboru, Celju, Brucku, Leobnu in Knitelfeldu.

Socialistični shodi. Zadnje nedeljo je bilo na Dunaju 10 socialističnih shodov, ki so vsi obsojali koalicijo in zahtevali splošno volilno pravico. To smo že mej brzojavili poročali. A zdi se nam potrebno, da še posebej razmotravamo te politične pojave. Saj so socialisti sredi nas; torej nas mora zanimati njihovo delovanje. Dr. Adler je poročal pri enem teh shodov. Z največjo odločnostjo je odklanjal delavske zbornice in dejal, da je mej dosedanjimi predlogi najmanj neumen in najmanj nemogoč tisti, ki predlaga novo kurijo s splošno volilno pravico. „Ni gorje predznosti kakor ta predlog, toda vender pravim: kurija, v kateri pridemo v boj s temi gospodi in če tudi ne izvojujemo nobenega poslanskega mesta, mi je ljubši nego kurija, v kateri so delavci sami in imajo dvajset mest gotovih.“ V nekaterih nadaljnjih opazkah je bilo videti, kakor bi se imela oprizoriti splošna stavka. „Delavci ne mislijo še jedenkrat gledati splošnih volitev po stari uredbi in pritem stati.“ — „Liberalna“ laž je nehala gospodariti, ravno tako „krščanska“ in „narodna laž“. — Res je za govornikom delavec Hempel mej gromovitim odobravanjem predlagal, naj se uprizori splošna stavka, da se prisili zbornica in vlada k splošni volilni pravici.

Ogerska ljudska stranka se prav marljivo organizuje. Načelnik izvrševalnemu odboru je komornski opat Molnar. V Požunu se je osnoval poseben pododsek, ki je vsprejel načela ljudske stranke in bo skrbel, da se po vseh okrajih osnujejo pododseki. — Vesprimski škof Hornig je izdal pastirsko pismo, v katerem naroča katoličanom, naj so zavedajo svojih političnih pravic ter naj jih tudi vsikdar vestno izvršujejo. Ustanovil je tudi posebno tiskarno, kjer se izdaja vzgledno vrejevan katoliški tednik.

Politično preganjanje. Dne 12. t. m. je bil v Florenci pred porotniki glavni urednik katoliškega lista „Unita“, češ da je razžalil zakone nazivajoč delo laške vojne dne 20. sept. 1870 — krivično. Večina porotnikov ga je priznala krivim in obsodili so ga na 25 dnej zopora in 85 lir kazni.

Tedenski koledar.

Nedelja 17. febr.: 2. predpepelnična; evang.: O sejalcu in semenu Luk. 5. Kancijan m. Ponedeljek 18. febr.: Simon šk. Torek 19. febr.: Julijan d. B. Alb., Trpl. G. N. Sreda 20. febr.: Evherij šk. Četrtek 21. febr.: Maksimilijan šk. Petek 22. febr.: Sv. Petra stol v Antij. Sobotna 23. febr.: Peter Dam. — Solnce izide 20. ob 6. uri 59 m.; zaide ob 5. uri 28 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. februvarja.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes XVI. in zadnje sejo. Kot prva točka na dnevnem redu je bil proračun dež. zaklada, pri kateri se je razvila zopet dolga debata ki je trajala od 10. do četrta na 3. uro. Prvi je govoril poslanec Hribar v prvi vrsti grajajoč pol. upravo. Posebno obširno pa se je pečal z dež. odborom glede dvojezičnih napisov v Ljubljani in s konservativno-narodno stranko, češ, da se je izneverila staremu slovenskemu programu. Odgovarjali so mu deželni glavar Detela, posl. dr. Žitnik in dr. Papež. Dalje so še govorili dr. Schaffer, dvorni svetnik Šuklje in opetovano dež. predsednik vsak s svojega stališča. Ob četrta na 3. uro je bila seja pretrgana do 4. ure, ko v splošni debati še govori poročevalec Klun. Vsa debata je bila večinoma stvarna in načelna, ako izvzamemo dvornega svetnika Šukljeja neumestno in deloma neslano zbadanje nekega poslanca zaradi njegovega verskega prepričanja. Mi le vprašamo: Kdo je značajnejši: ali oni, ki se ne sramuje svoje vere, ali oni, ki dolga leta v dež. zboru sedi med klerikalci, med katere ne spada.

(Pritožbe proti okr. glavarju.) Glede predloga dr. Žitnika o postopanju kranjskega okr. glavarja o tržiških pašniških razmerah sklenil je dež. zbor, vsa dotična pisma izročiti dež. predsedniku v pregled z naročilom, da naj obravnava s strankami vodijo le taki uradniki ki so popolno veščti slovenskega jezika.

(Iz deželnega zbornice kranjskega.) V večerni seji dne 15. februvarija je deželni zbor sklenil v tajni seji: Deželnemu primariju dr. Šlajmerju se poviša osebna doklada od 200 gld. na 1000 gld. — Prošnji primarija v prisilni delavnici dr. Vošnjaka za vpokojenje se vstreže ter se mu določi pokojnina za 800 gld. „z ozirom na njegovo mnogoletno vpešno delovanje“. — G. Jos. Pfeiferju se prizna naslov in značaj deželnega tajnika I. reda ter naj mu po tem redu določi deželni odbor pokojnino. — Deželnega urada slugam se bodo petlistnice štejele k pokojnini, ako bodo vestno službovali do vpokojitve. — Tvrški Tönies se izplača za dela pri zgradbi gledališča zadržana svota 10.800 gld., ako umakne pri svojem računu svoto 6573 gld., gledé katere sta si deželni odbor in Tönies navskriž.

(Pri sestavi obč. načelnštva v Kranju) je bil za župana zopet izvoljen dosedanji mnogoletni in zaslužni župan g. Karol Šavnik; svetovalci so gg.: trgovec Fr. Dolenz, notar Viktor Globočnik, trgovec Fr. Omersa in posestnik Tom. Pavšler starejši.

(Slovensko gledališče.) Sinoči predstavljala se je na slovenskem odru prvokrat izvorna slovenska opera „Urh, grof celjski“ („Teharski plemiči“). Opera v treh dejanjih. Spisal Anton Funtek. Uglasbil Viktor Parma. — Z veseljem konstatujemo lep vspeh, katerega je s tem najnovejšim delom dosegla izvorna slovenska opera. Oceno dela pridržujemo si za jedno prihodnjih števil. Za danes omenjamo le, da je g. Viktor Parma pokazal se nadarjenega in spretnega skladatelja, katerega je navdušeno občinstvo z izvanrednim večkratnim vsklikom v znak priznanja na oder pozvalo. Glavno ulogo Urha, grofa celjskega izvršil je prav dobrim uspehom v petju in igri g. Noll. Odlikovali so se izmed solistov posebno gospica Leščinska in gospod Vašiček. Pohvalno omenjamo pa tudi druge soliste kot gospoda Beneša in Pavšeka in gospico Tovarnicko. Predstava bila je skrbno pripravljena v solističnih ulogah, zboru, orkestru in ensemblu. Pohvala zato gre g. kapelniku Gerbiču, kateri je pa vsled bolezni v svoji rodbini izročil vodstvo te predstave gospodu kapelniku Beniškemu, ki je spretno svojo nalogo izvršil. Gledališče je bilo razprodano. Tudi občinstvo iz dežele je prišlo poslušat najnovejšo slovensko opero.

(Novice s Štajerskega.) Volilci Šaleške doline so 13. t. m. izrekli svoje soglasje, da so slov. poslanci stopili iz dež. zbora z zatrdilom: Narod je z Vami! — V Vuzenici so Slovenci 7. t. m. zmagali pri obč. volitvah v 3. razredu, gotovo bodo tudi v 1. in 2. razredu. — V Velenju so Slovenci zmagali prvokrat v vseh treh razredih dne 8. t. m. — Katol. delavsko društvo se bode v Mariboru kmalu ustanovilo in sicer s slovenskim in nemškim oddelkom. Društvena pravila so že izročena vladi v potrdilo. — V Konjicah bo v ondotnem „katol. polit. društvu“ 17. t. m. poročal deželni poslanec dr. Sernec o zadnjih dogodkih v graškem deželnem zboru.

(Slov.-nemška celjska gimnazija v štajerskem dež. zboru.) „N. Fr. Presse“ poroča, da je odsek za predlog dr. Kienzla gledé ustanovitve slovensko-nemške gimnazije v Celju sklenil vladi izročiti to-le resolucijo: Pri reševanju celjskega vprašanja in sploh pri enakih vprašanjih naj se ničesar ne sklepa brez ozira na deželno v razmerah posebno zvedeno šolsko oblastvo ter naj se zadovoljuje priznane potrebe Slovencev ne moti narodni mir. Gledé predloga poslanca Karlona, kako naj se vredi pouk v jeziki na spodnještajerskih gimnazijah, pa naj po sklepu odsekov deželni odbor to stvar „premišljuje“ in o teh svojih meditacijah poroča deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju. — Iz tega se vidi, da se vsaj gledé oblike liberalni Nemci že nekoliko umikajo in da minister grof Wurmbbrandovi hladni obkladki na nacionalno razburjena nemška srca liberalnih poslancev niso bili brez vspeha. Toda gledé stvari same so pa še vedno na istem stališču, kajti kako Nemci zadovoljujejo priznane potrebe Slovencev na Štajerskem, to so v tej preporni zadevi žal prejasno pokazali. Sploh pa ne vemo, koliko je resnice na tem poročilu dunajske židinj, ker konservativni „Grazer Volksblatt“ o tem še nič ni poročal.

(Opazka za Mohorjevo družbo.) Družba enajsterih duhovnikov se je menila o svetopisemskih zgodbah, ki jih je začela na svitlo dajati družba sv. Mohorja. Sklenilo se je jedno opomniti, kako malo je upati, da bi imeli po mnogih hašah kedaj skupno sv. pismo, če bo izhajalo v tako malih od-

lomkih. Potrebno bi bilo vsaj za polovico več tvarine izdati v enem letu, ko bi se pri tem imela zdato skrčiti tudi kaka druga knjiga, zlasti na pr. „Naše škodljive rastline“.

(Iz celovške škofje.) Kot začasni duhovni pomočnik poslan je v Zelezno Kapljo kapucin o. Celestin Lojk. — Razpisan je kanonikat pri stolnem kapiteljnu v Celoveu.

(Nesreča.) Poroča se nam: V krškem okraju, v župniji Raka zgodile ste se tekoma jednega tedna dve nesreči. Dva možaka peljala sta se skozi raško župnijo, vsled slivovke nekaj vrtoglava. Jeden izmed njih, iz Bučke, pade med potjo z voza, ne da bi bil drugi opazil, ker je bilo temno, in vozi dalje. Drugi dan našli so ga ležečega ob potu z ročico še v roki zmerznenega. Sedaj leži 7 dni v mrtvašnici. — Na ženitovanju je nekdo vsled neprevidnosti pri streljanju zadel svojega sorodnika. Kroglja mu je obtičala v prsih, rana je smrtna. — Obožani ljudje v tej nenavadno hadi zimi veliko trpe vsled pomanjkanja potrebne kurjave in živeža.

(Radikalno zdravilo.) Iz Rima poročajo časniki, da je neki Angelo Motena svoji mladi ženi zaradi njenega slabega življenja odgriznil nos. Z lepoto se sedaj seveda ne bode več skazovala mej svetom.

(Lahek pripomoček proti žeji.) A: Pot skozi Afriko ni kar si bodi; včasih po cele tedne nismo prišli do nobenega studenca. — B: Kako pa ste vendar toliko časa mogli strpeti brez vode? — A: Le tako, ker smo si znali pomagati. Vsak je namreč mislil na tisto jed, katero najraje vživa, na pečenko, klobase, žgance itd. in precej je bilo dovolj slin v ustih. Tako smo premagali žejo.

(Semnji po Slovenskem od 18. do 23. febr.) Na Kranjskem: 18. v Kostredu, v Lašicah, v Višnji Gori; 20. v Zgornjem Tubinju. — Na slov. Štajarskem: 18. v Braslovcah; 21. v Šošanju (za živino); 22. pri sv. Filipu v Selah ulimske fare na Teharjih.

Telegrami.

Deželni zbori.

Praga, 15. februvarija. Grof Vojteh Schönborn predlaga, naj se naroči deželnemu odboru, da v zvezi z vlado potrebno ukrene in uvede prisilni pouk v obeh deželnih jeziki na srednjih šolah. Govornik pravi, da ga je veliko posestvo, zvesto od leta 1884 Clam-Martinicevemu predlogu, skoraj jednoglasno pooblastilo, naj to zopet predlaga; v zvezi zato, ker so nekateri nemški poslanci v Pragi in Brnu pokazali se temu prijazni. Predlog je pot k miru. Engel pravi v imenu Mladočehov, da ne mara govoriti o stvari sami, ker je v zvezi z vprašanjem o spravi. Schlesinger pravi, da Nemci niso nasprotni temu vprašanju, a čas se jim ne zdi primeren. Schönbornov predlog se izroči proračunskemu odseku.

Dunaj, 15. februvarija. (Dež. zbor.) Glede šol je posl. Suess hvalil blaženo delovanje državnega šolskega zakona.

Solnograd, 15. februvarja. Dež. zbor je sklenil podpirati več železniških načrtov, mej njimi Lend-Gastein.

Arco, 15. februvarja. Ob 9. uri zjutraj izdani bulletin se glasi: Vročina je proti polnoči odnehala, spanja po noči malo radi pogostnega kašljanja, temperatura 37,2, dihanje še vedno hitro, žila krepka 84, moči poljne.

Arco, 15. februvarija. Semkaj je prišla nadvojvodinja Elizabeta.

Arco, 15. februvarja. Danes se je pričela v samostanski cerki tridnevna za zdravje nadvojvoda Albrehta. Nadvojvodi je vedno boljše.

Dunaj, 16. februvarja. Naučni minister imenoval je za konservatorja osrednje komisije za ohranjanje umetnostnih in zgodovinskih spomenikov stolnega kanonika in župnika v Ljubljani Jan, Flis-a in Ivana Vrhovca, gimnazijskega profesorja v Novem Mestu.

Dunaj, 15. februvarja. (Jó-sziv srečke.) Glavni dobitek 10.000 gld. dobi vrsta 6217 št. 94.

Dunaj, 15. februvarja. (30dstotne zemlj. kreditne srečke 1881.) Glavni dobiček 45.000 gl. dobi vrsta 1726 št. 17; 2000 gl.

vrsta 237 št. 33; 1000 gl. vrsta 708 št. 61 in vrsta 2189, št. 83.

Reka, 15. februarija. O parniku „Szechenyi“ jadranske družbe, ki je na potu iz Rouena na Reko, se 14 dnij ni nič izvedelo. Boje se, da se ne bi bila parniku zgodila kaka nesreča. Ladija bi bila morala biti že zdavnaj tukaj.

Budimpešta, 15. februarija. Fin. minister Lukač pravi, da se monopol na špirit ne prične pred 1. sept. 1896. V Avstriji se ga bo potem manj porabilo, na Ogerskem pa ne. Ker je srebro vedno cenejšje, je vlada napravila tvornice na tistih krajih, ki so vsled tega v nevarnosti, da pomaga prebivalcem. Ogerska pridela toliko zlata, da v tem oziru ni mogoče kaj pritožb. Napadi na avstro-ogersko banko so neopravičeni. Pred-

loga o borznem davku se kmalu predloži. Proti igram na borzi je vlada potrebno ukrenila. Konečno pravi minister glede obdačenja avstrijskih časopisov, da ni temu ničesar na potu, če je zahteva zbornica.

Hrudim, 15. februarija. Pri Klinskem je ob 4. butil mešanec s tovrnim vlakom. Sedem oseb je ranjenih. Promet ni ustavljen.

Belgrad, 15. februarija. Trditev „Pester Lloyd“, da je ministerski svet sklenil 5 polkov mobilizovati, je kakor se od avtentične strani zagotavlja, popolnoma izmišljena.

Berolin, 15. februarija. Grof Mistbach utemeljuje svoj predlog glede valutnega vprašanja. Čas je prišel, da vlada prične v tem oziru delo. Govornik se drži vladnega mnenja, izraženega leta 1884 pri pariški konferenci, naj se razmerje mej zlatom in srebrom reši

po mejnarodnem sporazumljenju. Govorili so še Bartto, Schöndank in Lieber. Zadnji govori kancler, da je pripravljen uvaževati, ali naj se prične razgovor z drugimi državami o tej stvari.

Tokio, 15. februarija. Semkaj došlo uradno poročilo potrjuje, da se je Wai-hai-wai udal. Admiral Ting je izročil trdnjavo, ladije in orožje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur
		razkoma v mm	septimera po Celsiusu			
7. u. zjut		735.2	-13.2	sl. zap.	oblačno	
15. 3. u. pop		735.1	-7.0	sl. jzpad	jasno	0.00
9. 4. zveč		735.6	-12.6	sl. szap.	„	
Srednja temperatura			-10.9	za 10-5° pod normalom.		

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Filip Fajdiga
mizar in založnik pohištva
v Ljubljani
Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na izborni zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno hišno opravo po nizki ceni.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, katere tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p.n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.

Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner
krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkviyo.

Mojstra pleskarja e. kr. državne in e. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v nujino stroko vstevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnate barve v ploščevinastih pušicah. Največja zaloga karbolinija, maščobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a
delalnica kleparskih, ključarskih in kovino-Specijalist tiskarskih del Specijalist v št. Vidu nad Ljubljano

za krite zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih strednih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izberu v različnih velikostih in oblikah.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri **Jakobu Zalazniku**
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino namizno in sladščitarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob pridelkih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sr. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vgradno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestenecov, svetilnic, kadičnic itd. v raznem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo posteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH
sedlar in jermenar v Ljubljani
Sr. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjska opravo, biče itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatar, Sr. Petra cesta 4, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Drag. Matkovič
brivec in vjasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtanejšje izvrševanje vseh v brivsko in vjasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenč Blaznik
v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo izborni — zaloga galanterijskega blaga — po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

Dežnike in solčnike
v največji izberi priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini v naročevanje raznovrstnega obutala katero izvršuje od najpriprostejšega do najfinjšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Aleksander Götzl
podobar in pozlatar v Ljubljani
Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborni urejeno podobarsko in pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55

priporoča se preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa — v zidarstvo stroko spadajoča dela — bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih postopij, kakor tudi vsakovrstna popravljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih strednih ognjišč, polaganje vsakovrstnega tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

IVAN ŠTRUKELJ
slikar v Ljubljani
— na Dunajski cesti št. 7 —

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela. Bodisi dekorativna, cerkvena ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najtanejšje. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najpriprostejšega do najfinjšega. Osobito razna cerkvena dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo izvršno urejeno zalogo divanov, žimnic, omar, stolov, postelj itd.

Cenilniki s podobami so franko na razpolago.

Najnižje cene, izborni blago.

Katoliška Tiskarna
v Ljubljani, Vodnikove ulice

se priporoča v vsakovrstna tiskarska naročila, katera izvršuje točno, natančno po smerni ceni.

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujoče, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti preobloženem želodcu iz jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gl., 3 tucate samo 4 gl. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

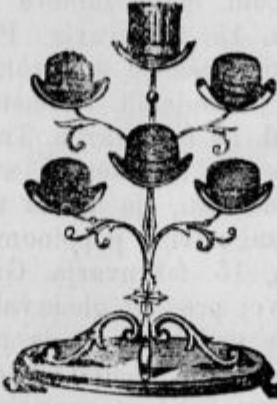
479 23 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Pod Trančo J. SOKLIČ Gledal. ulice šte. 1 v Ljubljani šte. 6

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborne svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov 126 52-2
turistskih klobukov, čepice

Tovaršnica zaloga
Kodnatih klobukov c. kr. dvornih zabožnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Mnogoletno, preizkušeno tešilno domače sredstvo.

137 Kwizdov fluid proti protinu 20-19

Okrepjujoč za vrbanje po dolgotrajnem tekanju.

Kwizdov fluid proti protinu

Cena i steklenici i gl. Cena i steklenici i gl.

Kwizdov fluid proti protinu

G. se dobi v 2 vseh lekarnah

127 Kwizdov fluid proti protinu. 8-8

Glavno zalogo ima Okrožna lekarna v Korneuburgu.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta že 25 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prani sirup raztaplja slaz, upokojuje kašel, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Zelo, ali je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforo-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20-4

Svarilo!

Svarimo pred porednami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ti, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izredno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in pročimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo cenno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 6:7 20-10

Ostrednja razpošiljalnica za provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, G. Piceoli. Ubald pl Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodani, A. Schindler, A. Mizzam; lekarničar, F. Prodani, M. Mizzam, drog.; v Brezaki: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovioz; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbizu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Bissolotto, J. Seravallo, E v Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Bellaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolfsebergu: J. Huth.

PATENTE.

Muster- und Markenschutz

69 20-4

erwirkt

A. v. STERR, ING.

WIEN, VI.

Mariahilferstrasse 9.

EQUITABLE

Zedinjenih držav zavarovalno društvo za živeljenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijonovano v Avstriji dné 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, Stock-im-Eisenplatz, v svoji palači.

„Equitable“ je na vsem svetu prvi in največji zavod za zavarovanje na živeljenje,

Računski sklep leta 1893:

I. Dohodki	gl. 105,056,513 87
Izdatki	" 63,388,747 01
Prebitok	gl. 41,667,766 86
II. Premo-ženje	gl. 422,640,992 23
Obveze	" 341,724,116 42
Zaklad dobičkov	gl. 80,916,875 81
Novih zavarovanih sklenjenih leta 1893.	" 513,200,567 —
Zavarovanega kapitala koncem leta 1893.	" 2,331,331,442 —

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju, katera je vredna gl. 2,300,000.—.

Vspehi

dvajsetletnih l. 1894. plačilnih tontin*) (polie z dvajsetletnim nabiranjem dobička) društva „Equitable“.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Veča plačanah premij	Vrednost police v gotovini	Polica oproščena premij in plačilna za slučaj smrti
30	gl. 454 —	gl. 516 —	gl. 1100 —
35	" 527 60	" 624 —	" 1180 —
40	" 626 —	" 783 —	" 1290 —
45	" 759 40	" 951 —	" 1450 —
50	" 943 60	" 1227 —	" 1701 —

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

30	35	40	45	50
gl. 607 20	gl. 832 —	gl. 1780 —		
" 651 60	" 950 —	" 1800 —		
" 776 60	" 1097 —	" 1860 —		
" 900 60	" 1290 —	" 1970 —		
" 1087 60	" 1567 —	" 2180 —		

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

30	35	40	45	50
gl. 970 60	gl. 1583 —	gl. 3390 —		
" 995 80	" 1615 —	" 3060 —		
" 1035 60	" 1671 —	" 2830 —		
" 1100 80	" 1769 —	" 2700 —		
" 1209 —	" 1954 —	" 2720 —		

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije z nekoliko obrestij, po tabeli II. s povprečno 4%, in po tabeli X. s povprečno 6% jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do trojno vsoto vplačanih premij.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, in 466 3

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov v kup l gl. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Kovertes firmo
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Zavarovalna in štedilna banka v Stuttgartu.

(Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank in Stuttgart.)

Ustanovljena 1854. — Pod državnim nadzorstvom.

Ves prebitok pripada zavarovancem.

Prebitok leta 1893: mark 3887417.

Zavarovani kapital	mark 410,000,000 —
Bančni fendi	" 115,000,000 —
Ekstra rezerve	" 18,000,000 —

Najnižje premije.

Visoke dividende.

Po planu A. II. 40% od dosmrtno in posebe še 20% od alternativne dopol. premije.

Po planu B. 3% rastoča dividenda od cele premije.

Najugodnejši zavarovalni pogoji. — Gospodom duhovnikom in zdravnikom se dajejo bonifikacije.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje rado voljno

R. Rohrmann,

višji nadzornik za Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko, v Ljubljani, Florijanske ulice št. 19.

Zastopniki na Kranjskem: J. Lininger, trgovec v Ljubljani; Iv. Gruden, umirovljeni c. kr. davkar na Vrhniki; A. Vremšak, občinski tajnik v Kamniku; Fr. Kramer, učitelj v Škofji Loki; Iv. Mali, posojil. tajnik v Kranju; Iv. Pollak, gostilničar v Trbiču; Fr. Jurca, blagajnik v Postojini; J. Kos, gostilničar v Idriji; K. Rosmann, gostilničar v Novem Mestu; Fr. Pleničar, c. kr. kancelist v Trebnjem; Iv. Jerše, not. uradnik v Žužemberku; Iv. Tausik, not. uradnik v Metliki; Ferd. Štovic, not. uradnik v Črnomlju; E. Faber jun., trgovec v Kočevju.

Zastopniki na Štajerskem: J. Cardinal, mestni uradnik v Celju; J. Gspall, urar v Ptuju; J. Bellé, pot. učitelj v Mariboru; I. Simonitsch, trgovec v Radgoni; Jos. A. Černey, trgovec v Gradcu.

Zastopnik v Trstu: Avg. Haas & Co., via St. Nicolo 8.

Zastopnik v Gorli: Fratelli Cossoval.

Zastopnik v Pulju: Evgen Scharff, knjigotrzec, via arsenale.

Zastopnik v Celovcu: Ed. Bartel, agent, Südbahnstrasse 7. 66 3-1

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelem in prebolelim

Vzbujajo slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnardna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnardna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnardna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepčevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-23

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: Lekarna Piccoli na Dunajski cesti, nadalje Grečelj, Mardetschlaeger, Mayr in Trnkóczy.

Spominjajte se
'katoliškega sklada'
ob raznih prilikah!

VPIS TVRDKO.

Pri o. kr. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se e izvršil v zadrudnem registru vpis tvrdke: „Prva zadruga za žrebijarsko obrt in druge izdelke iz železa v Kropi, registrirana zadruga z omejenim jamstvom“. Zadruga se opira na pismena pravila z dne 18. januarja 1895, ima svoj sedež v Kropi na Gorenjskem in namen, pospeševati skupen obrt z železnino doma in povzdigovati skupno kupčijo z železnimi izdelki na zunaj s tem, da skupno kupuje kovno železo ter prodaja izdelke. V to svrhu zadruga: 1. pridobiva potom najema ali nakupa itd. potrebno število kovačnic in drugih delavnic; 2. preskrbljuje potrebno orodje in stroje; 3. nakupuje surovo železo in drugi material; 4. najema delavce ter jim odkažuje delo; 5. prodaja izgotovljene izdelke; 6. stori vse, kar zahteva izvrševanje le-tega obrta ter 7. si dobiva, če treba, denarna sredstva s svojim zadrudnim kreditom. Načelstvo sestoji iz petero članov, katere izvoli občni zbor za dobo treh let. Člani prvega načelstva so: Valentin Klinar, posestnik v Kropi št. 83, načelnik; Luka Hafner, župan in posestnik v Kropi št. 65, namestnik; Valentin Megušar, posestnikov sin v Kropi št. 94, odbornik; Tomaž Pesjak, kovač v Kropi št. 17, odbornik; Fran Šolar, posestnikov sin v Kropi št. 72, odbornik. Načelstvo podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpiseta dva člana pod firmo, katera naj bo pisana ali s pečatom natisnjena.

**Na prodaj je prav po ceni
dobro ohranjeni biljard.**

Na ogled je izpostavljen in cena se poizve pri Fr. Urbas-u v Gornjem Logatcu. 93 (3-3)

Dva gospoda

vsprejmeta se takoj na stanovanje.

Kje, pové iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 102 1-1

**Pristroj za vozarenje z mehkim sedalom
(Kissen - Rover, Fahrrad)**

skoro nov, popolnem opravljen, je na prodaj za 90 glđ. loco Dunaj. Prodajalec Hubert Friedl na Dunaju, V., Matzleinsdorferstrasse 7, jamči za rabnost, natančno in zanesljivo vožnjo pristroja, katerega vsled posebnosti in natančne konstrukcije ni treba popravljati. (Prodajalec je administraciji našega lista znana oseba.) (4-1)

(631) Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljatve zajamčene. (5-5)

E. Zbitek-ov v Novi Štifti pri Olomucu zavodza izdelovanje stekleno-mozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rošnjem Telesu. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Cvetlice

v vencih, šopkih, skupinah, naravnim popolnoma podobne, izdeluje za altarje, nove maše in druge potrebe po najnižji ceni

88 3-3 **Marija Redange**
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 11.

Prporočen od polikliniške direktorje.
Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček
Neutren za prebolele.
Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-25
Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

**Vsak dan sveži
pustni krofi**

se dobé pri 30 15-13

Jakobu Zalazniku,
Stari trg šte. 21.

**Davidov
konjak-sladni izvleček**

Prporočen od mediciničnih (621) velmož (80-11) Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-11)

olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Glavna zaloga pri lekarnarju **Jos. Mayerju** v Ljubljani.

**Kašelj odpravite z uporabo slovečih
Kaiser-jevih 594 23-15
prsnih bonbonov**

kateri najbolje učinkujejo proti kašlju, hripavosti, prehlajenju in zasliženju in so najcenejši.
V zavitkih po 20 kr. dobivajo se v lekarni **Vilj. Mayerja** „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani, Marijin trg.

Najboljša, izredno okusna je
župnika Kneipp-a sladna kava

OCHRANNA-ZNÁMKA.

v rudečih štirioglatih zavitkih s slike župnika Kneippa.

Oelzova kava
v rudečih okroglatih zavitkih. 24=3
Vsaka posebej porabljena ali pomešana nameščata popolnem navadno zrnatu kavo. Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici. Kjer ni zaloge, pošlje je izdelovatelj (Oelz v Bregencu) po pošti v zavojih po 639 24-10

4 1/2 kilograma za glđ 2 10.

9 zlatih, 13 srebrnih kolajni 9 častnih in priznanih diplom

Kwizdov IX 126 (8-8)
136 20-19

korneuburški živinoredilni prašek
za konje, govedo in ovčad.
Škatlja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Z najugodnejšim uspehom rabl se že 40 let v vseh večjih hlevih proti pomankanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljšanje ukusnega in izdatnejšega mleka.

Glavna zaloga:
Franco Iv. Kwizda
c. in kr. avstro-ogerski in kralj. rumunski dvorni založnik
Okrožna lekarna
v Korneuburgu pri Dunaji.

Pazl naj se na varstveno znamko in zahteva le **Kwizdov** Korneuburški živinored. prašek.

Pristen dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.

Velika zaloga vina.

Antonija Gosar.
V Gorici, Travniki št. 13 I.

priporoča se posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici zanesljivo 81 (16-2)

**dobro in naravno
črno vino**

Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljše blago. Vsa naročila, pismena in ustmena, sprejema edino le zgoraj podpisana!

Pokušnja pošilja se prosto.

Naravni istrijski, črni teran.

Prodajam na debelo. Razpošiljam na vse kraje.

**Brnsko
Sukno**

moderno blago in ostanki za gospode in gospé!
Najcenejši vir za nakupovanje najmodernejšega in najtrpežnejšega pomladnega in zimskega blaga.

Zahtevajte 105 (10-1)
izborno sestavo vzorcev najnovejše izdelave sukna, kamgarna ševota in lodna iz zaloge c. kr. priv. tovarne **Moriza Schwarza, Zwittau (Brno).**

Tudi najmanjši kosček se dopošlje, nevšečno blago pa nazaj vzame. Vzorca franko. Pošlje po povzetju.

**MATTONI'S
GISSHÜBLER**

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in rudeče orelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kisla voda.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopalniče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

**RUSKÉ KOSMETICKÉ
SPECIALITY**

„Crème Venus“
Prostředek k zušlechění pleši.
Tekutý pudr „Eugénie“
červené
tekuté ličidlo „Eugénie“
Pudr „Eugénie“
v bílé, růžové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazká
essenze na kníry.

**V. G. RIES
VIDEN**
IV. Grosse Neugasse 8

„Crème Venus“ sredstvo za konserviranje pošti. Popolnoma neškodljivo sredstvo, ki zabranjuje, da polt ne postane raskava in se ne sveti. Polt postane snežno-bela, nima gub in ostane sveža. „Crème Venus“ nima maščobnih tvarin, ne postane žaltav in se more uporabljati o vsakem poljubnem dnevnem in letnem času. V interesu občinstva je, da natanke pazl na varstveno znamko. Cena 2 glđ.

Tekoči puder „Eugénie“ iz mirtovih cvetov, v olepšavo obrazne barve, katero ohrani cvetočo in mladostno. Dá obrazu in tilniku, ramenom in rokam mehkost in mramorju slíčno čistost, odstranjuje vsako raskavost kože in pege. Cena 2 glđ.

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ popolnoma neškodljivo. Daje licem, ustnom in ušesom lepo naravno tudi pri električni razsvetljavi rožasto bojo in se drži tri dni polti. Cena 1 glđ 50 kr.

„Puder Eugénie“ bel, rosa, eréme. Prijemlje se kože ne da bi se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost. Cena 1-20, s čopom 1-50.

„Trioxogen“ izborno sredstvo za rast lasij, jači lasišče in ubranjuje, da se ne napravi prhaj. Cena 1 glđ. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase črna in rujava. Lasje obdržé bojo 6 tednov in je nemogoče razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 glđ. 50 kr.

Tekoče kavkaško mazilo za brke pospešuje njlh rast in je konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje brkom poljubno obliko. Cena 75 kr.

Edino zalogo za Kranjsko ima 622 26-5
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani,
Kongresni trg 'Tonhalle' Kongresni trg.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

**Menjalnica bančnega zavoda
Schelhammer & Schattera**

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni
(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

mного **milijonkrat**
preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočen, je ob jednom najeenejšem
zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.
Dobiva se povsodi. 620 40-11

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Frane Brlekner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štrole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi cela mašna obleka v najpriljubnejši obliki. 12 24-2

Cerkveni paramenti.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s **častno diplomom in zlato svetinjo** na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec *lekarnarja Piccolija v Ljubljani*

je izborno sredstvo, katero **krepčá in zdrávi želodec** ter **pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpre.**

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar **Piccoli v Ljubljani** proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gl. 1:36, po 55 steklenic gl. 5:26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštnino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-12

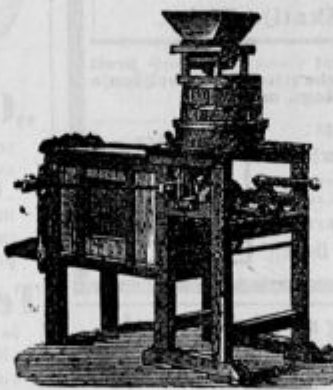

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

239

na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-44)

Av gustu Kolb, tovarna strojev
Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Iščem prekupevalce in poštnene zastopnike.

Podpisani magistrat naznanja mladeničem v nabornih letih se nabajajočim:
1. **Glavni nabór za deželno stolno mesto Ljubljano vršil se bode letos**

18. dne sušca

v mestni dvorani, ter se bo pričel ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljenci in njihovi moški svoji, ki bodo pozvani k naboru imajo priti ob pravem času in snažni na nabirališče ter morajo pravočasno donesti potrebne dokaze, če se oglašajo za kako ugodnost, in sicer:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31. voj. zak.);
- kot učitelji, podučitelji in učiteljski kandidatje (§ 32. voj. zak.);
- kot lastniki podedovanih kmetij (§ 33. voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§ 34. voj. zak.);
- zaradi enoletne prezentne službe (§§ 25. do 29. voj. zak.)

3. Stavljenci, kateri si žele ugodnosti po §§ 31.—34. voj. zak., imajo pa tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo, ako bi se jim odbila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti, oglašiti se za ugodnost enoletne prezentne službe še pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost ali sploh kako iz vojnega zakona izvirajočo mu dolžnost, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta-le razglas ali vojni zakon.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

9 dan f-bruvarija 1895.

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji **zavarovanja proti škodam**, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje **proti škodam na odpadkih najemnine** vsled požara in razpoka, potem **zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem**, in **zavarovanje za življenje** v najrazličnejših kombi nacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovanca, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi **zavarovanja proti toči** na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“

na Dunaju

v lastni hiši družbe, L. Welburggasse. 360 12-9

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske.

Vele-častiti duhovščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zaloga cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubni obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošljem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebo k preč. in cenj. gospodom, da se dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljše blago, prosim častite gg. naročnike, da blagovole vpoštevati moje mnogoletno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz najslavitejših lijonske. Ker izdelujem predmete sama, torej moram postreči z poštenimi, dela vrednimi cenami.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

Ustanovljeno 1. 1870

vдова dež. tajnika,

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Dunajska borza

Dne 16. februvarija.		Dne 15. februvarija.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	102 gl. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	152 gl. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. 160	—
Skupni državni dolg v srebru	102 . 20 . . .	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	165 . 75 . . .	Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gl. 18	—
Avstrijska zlata renta 4%	125 . 70 . . .	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	201	Rudolfove srečke, 10 gl.	23 . 75 . . .
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	101 . 30 . . .	4% zadolžnice Rudolfove želez. pe 200 kron	99 . 25 . . .	Salmove srečke, 40 gl.	71
Ogerska zlata renta 4%	124 . 60 . . .	Tisine srečke 4%, 100 gl.	154 . 50 . . .	St. Gemois srečke, 40 gl.	73
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	99 . 45 . . .	Dunavske vrazavne srečke 5%	135	Waldsteinove srečke, 20 gl.	51 . 50 . . .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1108	Dunavsko vrazavne posejile l. 1878	108 . 25 . . .	Ljubljanske srečke	25
Kreditne delnice, 160 gl.	414 . 50 . . .	Posojilo goriškega mesta	111 . 26 . . .	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	183
London vista	124 . 25 . . .	4% kranjske deželno posejile	67	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. 3470	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 . 55 . . .	Zastavna pisma av. cer. zem.-kred. banke 4%	99 . 50 . . .	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	558
20 mark	12 . 13 . . .	Prijoritne obveznice državne železnice	230 . 25 . . .	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	106 . 50 . . .
20 frankov (napoleonдор)	9 . 88 1/2 . . .	„ „ južne železnice 3%	174 . 20 . . .	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	83
Italijanski bankovci	46 . 95 . . .	„ „ južne železnice 5%	130	Montanska družba avstr. plan.	91 . 30 . . .
C. kr. cekini	5 . 84 . . .	„ „ dolonjskih železnice 4%	98 . 50 . . .	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	174
				Papirnih rubljev 100	133 . 25 . . .

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavníc.